

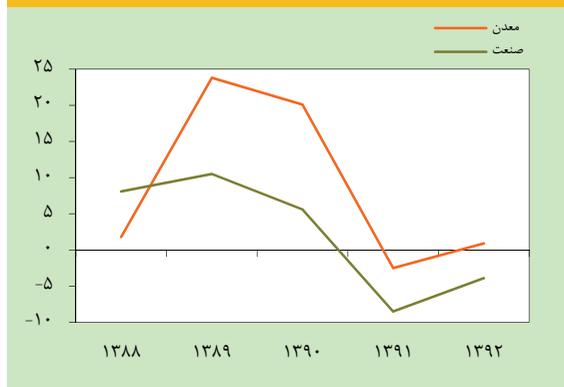
کاهش نسبت به سال قبل مواجه شد. در این سال صنایع «تولید وسایل نقلیه موتوری، تریلر و نیم‌تریلر»، «تولید مواد و محصولات شیمیایی» و «تولید مواد غذایی» به ترتیب با کاهشی معادل ۲۰/۳، ۹/۸ و ۱/۴ درصد و با مجموع ضریب اهمیت ۴۹/۹ درصدی در شاخص تولید کارگاه‌های بزرگ صنعتی، در کاهش شاخص مذکور موثر بودند. همچنین در این سال، شاخص «اشتغال» و «همزد و حقوق و مزایای پرداختی به کارکنان» کارگاه‌های بزرگ صنعتی کشور در مقایسه با سال قبل به ترتیب ۰/۶ درصد کاهش و ۲۸/۴ درصد افزایش یافت.

۵-۱-۲- تولیدات صنایع منتخب

در سال ۱۳۹۲، تعداد ۷۳۷/۱ هزار دستگاه خودرو (شامل انواع خودروی سبک و سنگین) در کشور تولید شد که نسبت به سال قبل ۲۰/۰ درصد کاهش نشان می‌دهد. در برنامه تولید سال ۱۳۹۲ صنعت خودروسازی کشور، تولید ۱۲۱۲/۱ هزار دستگاه خودرو پیش‌بینی شده بود که بر این اساس، ۶۰/۸ درصد برنامه تولید در این سال محقق گردید. همچنین در سال مورد بررسی، تولید مس کاتد در مقایسه با سال ۱۳۹۱ با کاهش ۱۱/۷ درصدی مواجه شد.

تحولات شاخص‌های اقتصادی بخش صنعت در سال ۱۳۹۲ نشان‌دهنده سختی شرایط تولید و تداوم رکود نسبی حاکم بر این بخش می‌باشد، به طوری که ارزش افزوده بخش مذکور در سال ۱۳۹۲ نسبت به سال قبل از آن و به قیمت‌های ثابت ۱۳۸۳، ۳/۹ درصد کاهش نشان می‌دهد. ارزش افزوده بخش معدن نیز در این سال از رشد محدود ۰/۹ درصدی برخوردار بود.

نمودار ۵-۱- رشد ارزش افزوده بخش صنعت و معدن (به قیمت‌های ثابت سال ۱۳۸۳)

۵-۱-۱- تولید

۵-۱-۱-۱- شاخص تولید کارگاه‌های بزرگ صنعتی

براساس نتایج بررسی کارگاه‌های بزرگ صنعتی کشور، در سال ۱۳۹۲ شاخص تولید این کارگاه‌ها با ۴/۸ درصد

جدول ۵-۱- برخی تولیدات منتخب صنعتی و معدنی

درصد تغییر		سال			واحد	
۱۳۹۲	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۱	۱۳۹۰		
۱/۳	۵/۵	۷۱۰	۷۰/۱	۶۶/۵	میلیون تن	سیمان
-۱۹/۳	-۴۳/۶	۷۲۹/۵	۹۰۳/۹	۱۶۰۲/۰	هزار دستگاه	انواع خودروی سبک(۱)
۴/۴	۵/۳	۱۵/۵	۱۴/۸	۱۴/۱	میلیون تن	فولاد خام
-۱۱/۷	-۹/۱	۱۸۸/۶	۲۱۳/۵	۲۳۵/۰	هزار تن	مس کاتد
۷/۹	-۱۲/۷	۲۹۹/۴	۲۷۷/۵	۳۱۸/۰	هزار تن	شمش آلومینیوم

ماخذ: وزارت صنعت، معدن و تجارت

۱- ماخذ: شرکت ساپکو- انواع خودروی سبک شامل سواری، وانت، ون، آمبولانس و خودروی دودیفرانسیل می‌باشد.

صادرات پتروشیمی در سال مورد گزارش معادل ۹/۹ میلیارد دلار بود که در مقایسه با سال قبل ۱۸/۲ درصد کاهش داشت. در این سال فروش داخلی محصولات صنایع پتروشیمی به لحاظ مقداری رشد ۹/۴ درصدی را تجربه نمود؛ با این حال، عملکرد فروش داخلی به لحاظ ارزش متاثر از افزایش قابل ملاحظه قیمت محصولات در این سال از رشد ۷۹/۵ درصدی نسبت به سال قبل برخوردار بود.

براساس گزارش شرکت ملی صنایع پتروشیمی، تولیدات پتروشیمی (با در نظر گرفتن تولید مجتمع‌های خصوصی و واگذار شده) در سال ۱۳۹۲ با ۱/۲ درصد کاهش نسبت به سال قبل به ۴۰/۶ میلیون تن رسید. همچنین، مقدار صادرات پتروشیمی (با احتساب عملکرد مجتمع‌های واگذار شده و خصوصی) در سال مورد بررسی با ۱۸/۶ درصد کاهش نسبت به سال قبل به ۱۲/۸ میلیون تن رسید. ارزش

جدول ۵-۲- عملکرد صنایع پتروشیمی

درصد تغییر		سال			
۱۳۹۲	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۱	۱۳۹۰	
-۱/۲	-۳/۹	۴۰۵۷۴	۴۱۰۶۴	۴۲۷۳۶	تولید(هزار تن)(۱) صادرات
-۱۸/۶	-۱۸/۳	۱۲۸۲۷	۱۵۷۵۷	۱۹۲۸۲	مقدار(هزار تن)
-۱۸/۲	-۲۰/۵	۹۸۶۹	۱۲۰۶۱	۱۵۱۷۷	ارزش(میلیون دلار)
فروش داخلی					
۹/۴	۱۰/۵	۱۴۵۲۵	۱۳۲۷۳	۱۲۰۱۰	مقدار(هزار تن)
۷۹/۵	۵۵/۷	۳۱۳۷۶۵	۱۷۴۷۷۷	۱۱۲۲۶۴	ارزش(میلیارد ریال)

ماخذ: شرکت ملی صنایع پتروشیمی

۱- به دلیل اینکه بخشی از تولیدات صنایع پتروشیمی به‌عنوان محصول واسطه‌ای در صنایع پتروشیمی به کار می‌رود، حجم تولیدات پتروشیمی همواره از مجموع مقدار صادرات و فروش داخلی بیشتر است.

۵-۲- سرمایه‌گذاری دولت

بررسی عملکرد بودجه دولت در سال ۱۳۹۲ نشان می‌دهد که ۴۸/۴ درصد از اعتبارات طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای بودجه مصوب فصل صنعت و معدن محقق گردید. بیشترین میزان تحقق بودجه فصل مذکور طی این سال مربوط به «برنامه زیرساخت‌های صنعتی و معدنی» و «برنامه زمین‌شناسی» به ترتیب به میزان ۷۶/۹ و ۶۳/۲ درصد بود.

در قانون بودجه سال ۱۳۹۲، مبلغ ۵۹۳۴/۹ میلیارد ریال اعتبار برای اجرا و تکمیل طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای فصل صنعت و معدن پیش‌بینی شده بود. طبق آمار خزانه‌داری کل، در سال مورد گزارش مبلغ ۲۸۷۵/۰ میلیارد ریال در قالب طرح‌ها و برنامه‌های فصل صنعت و معدن پرداخت شد که در مقایسه با عملکرد سال قبل ۲۹۹/۱ درصد افزایش داشت.

جدول ۵-۳- اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای - ملی در فصل صنعت و معدن و طرح تحقیقات اساسی بخش صنعت و معدن

(میلیارد ریال)

سال	درصد تغییر		سهم (درصد)		۱۳۹۲		
	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۱	۱۳۹۲	مصوب سال	درصد تحقق نسبت به مصوب	۱۳۹۰
فصل صنعت و معدن	۷۱۱/۴	۲۸۷۵/۰	۹۸/۸	۳۰۴/۱	۵۹۳۴/۹	۴۸/۴	۵۷۱۸/۴
طرح تحقیقات اساسی بخش صنعت و معدن	۹/۰	۰/۰	۱/۲	-۱۰۰/۰	۰/۰	۰	۲۶/۳
کل	۷۲۰/۴	۲۸۷۵/۰	۱۰۰/۰	-۸۷/۵	۵۹۳۴/۹	۴۸/۴	۵۷۴۴/۸

ماخذ: خزانه‌داری کل، وزارت امور اقتصادی و دارایی

درصد نسبت به پایان سال ۱۳۹۱ به ۹۲۲/۲ هزار میلیارد ریال رسید. براساس آمار مذکور، سهم تغییر در مانده بدهی بخش غیر دولتی صنعت و معدن از کل تغییر در مانده تسهیلات اعطایی بانک‌ها و موسسات اعتباری غیر بانکی به بخش‌های غیر دولتی اقتصاد معادل ۱۸/۳ درصد بود.

طی سال ۱۳۹۲، از مبلغ ۲۳۶۲/۲ هزار میلیارد ریال تسهیلات پرداختی بانک‌ها و موسسات اعتباری غیر بانکی به بخش‌های مختلف اقتصادی، مبلغ ۷۰۶/۰ هزار میلیارد ریال به بخش صنعت و معدن اختصاص یافت که نسبت به سال قبل ۱۴/۰ درصد افزایش نشان می‌دهد. همچنین، از کل رقم تسهیلات پرداخت شده به بخش صنعت و معدن، معادل ۷۳/۷ درصد در قالب تسهیلات تامین سرمایه در گردش بوده است. بر اساس آمار مذکور، سهم بخش صنعت و معدن از کل تسهیلات پرداختی سال ۱۳۹۲ معادل ۲۹/۹ درصد بود.

۵-۳- تسهیلات بانکی

در پایان اسفند ماه ۱۳۹۲، کل مانده خالص تسهیلات اعطایی به بخش‌های دولتی و غیر دولتی صنعت و معدن (بدون احتساب سود و درآمد سال‌های آتی) با رشدی معادل ۱۷/۹

جدول ۵-۴- مانده تسهیلات اعطایی بانک‌ها و موسسات اعتباری غیر بانکی به بخش صنعت و معدن (۱)

(میلیارد ریال)

سهم نسبی (درصد)	تغییر در مانده		درصد تغییر	پایان سال	
	تغییر در مانده کل اقتصاد (۲)	تغییر در مانده صنعت و معدن		۱۳۹۲	۱۳۹۱
۱۸/۳	۷۵۶۰۷۴/۰	۱۳۸۶۳۴/۴	۱۷/۹	۹۱۴۳۷۴/۶	۷۷۵۷۴۰/۲
۰/۷	۱۵۸۴۷۱/۳	۱۱۸۰/۸	۱۷/۹	۷۷۸۵/۱	۶۶۰۴/۳
۱۵/۳	۹۱۴۵۴۵/۴	۱۳۹۸۱۵/۲	۱۷/۹	۹۲۲۱۵۹/۷	۷۸۲۳۴۴/۶

۱- بدون احتساب سود و درآمد سال‌های آتی است.
۲- نشان‌دهنده تغییر در مانده تسهیلات اعطایی بانک‌ها و موسسات اعتباری به کل بخش‌های اقتصاد می‌باشد.

تسهیلات (بدون احتساب سود و درآمد سال‌های آتی) به این بخش پرداخت نمود که نسبت به سال قبل ۳۹/۱ درصد افزایش داشت.

در سال مورد بررسی، بانک صنعت و معدن به عنوان تنها بانک تخصصی در بخش صنعت و معدن، مبلغ ۳۸/۶ هزار میلیارد ریال

جدول ۵-۵- پرداختی‌های بانک صنعت و معدن

(میلیارد ریال)

سهم(درصد)	درصد تغییر		سال		
	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲
۶۴/۷	۷۷/۴	۱۶/۳	۲/۱	۲۴۹۵۳/۲	۲۱۰۲۹/۳
۲/۲	۰/۷	۳۱۹/۴	۹/۵	۸۴۰/۲	۲۰۰/۳
۳۳/۱	۲۱/۹	۱۱۰/۷	۳۹/۶	۱۲۷۸۹/۰	۶۰۷۰/۷
۰/۰	۰/۰	θ	θ	۰/۰	۰/۰
۰/۰	۰/۰	θ	-۱۰۰/۰	۰/۰	۰/۰
۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۳۹/۱	۸/۲	۲۷۷۳۴/۸	۲۵۶۴۰/۵

ماخذ: بانک صنعت و معدن

۱- شامل پرداخت به شرکت لیزینگ صنعت و معدن، بازسازی صنایع آسیب‌دیده بم، متفرقه، حق‌الوکاله و مالیات فروش سهام است.

هزار میلیارد ریال از مطالبات بانک‌ها در قالب آیین‌نامه مذکور سررسید گذشته یا معوق شدند.

۵-۴- واحدهای جدید صنعتی

در سال ۱۳۹۲، تعداد ۱۷/۲ هزار فقره جواز تاسیس صادر شد که در مقایسه با سال قبل ۱۹/۳ درصد افزایش داشت. بررسی توزیع تعداد جوازهای تاسیس صادره در سال ۱۳۹۲ برحسب گروه‌های صنعتی نشان‌دهنده گرایش بیشتر سرمایه‌گذاران به سرمایه‌گذاری در صنایع سایر محصولات کانی غیرفلزی (۲۰/۵ درصد)، محصولات غذایی و آشامیدنی (۱۲/۵ درصد) و محصولات لاستیکی و پلاستیکی (۱۱/۱ درصد) است. بر این اساس، حدود ۴۴/۲ درصد از جوازهای تاسیس صادره به این سه گروه صنعتی اختصاص دارد.

میزان سرمایه‌گذاری پیش‌بینی شده در قالب جوازهای تاسیس صادر شده در سال ۱۳۹۲ حدود ۱۱۰۴/۲ هزار میلیارد ریال بود که در مقایسه با رقم سال قبل ۱۰۱/۵ درصد افزایش نشان می‌دهد. محاسبات انجام گرفته نشان می‌دهد که در سال ۱۳۹۲، متوسط سرمایه پیش‌بینی شده در هر طرح صنعتی براساس جوازهای تاسیس ۶۴/۰ میلیارد ریال می‌باشد که نسبت به سال قبل ۶۸/۸ درصد افزایش دارد. همچنین، متوسط سرمایه لازم برای هر شغل در جوازهای تاسیس ۲۴۴۰/۴ میلیون ریال پیش‌بینی شده است که نسبت به سال قبل ۴۸/۲ درصد افزایش نشان می‌دهد.

در سال ۱۳۹۲، اعطای تسهیلات از محل آیین‌نامه اجرایی گسترش بنگاه‌های کوچک اقتصادی زودبازده و کارآفرین ادامه یافت. در مجموع، از ابتدای اجرای آیین‌نامه مذکور تا پایان سال ۱۳۹۲، معادل ۲۹۵/۰ هزار میلیارد ریال تسهیلات به بخش‌های مختلف اقتصادی پرداخت شده است که بیش از ۱۰/۶ هزار میلیارد ریال آن طی سال ۱۳۹۲ پرداخت گردید. با توجه به سهمیه ابلاغی از سوی بانک مرکزی برای بانک‌های تجاری به میزان ۳۸۷/۱ هزار میلیارد ریال (۸۲/۸ درصد) و برای بانک‌های تخصصی به میزان ۸۰/۵ هزار میلیارد ریال (۱۷/۲ درصد)، تعداد طرح‌های معرفی شده به بانک‌های عامل از ابتدای اجرای طرح تا پایان اسفند ماه ۱۳۹۲، در مجموع ۱/۲ میلیون فقره به مبلغ ۷۶۶/۵ هزار میلیارد ریال می‌باشد که از این مبلغ، سهم بانک‌های تجاری ۸۴/۰ درصد (۶۴۳/۹ هزار میلیارد ریال) و سهم بانک‌های تخصصی ۱۶/۰ درصد (۱۲۲/۶ هزار میلیارد ریال) است.

همچنین از ابتدای شروع طرح تا پایان اسفند ماه ۱۳۹۲، سهم تسهیلات پرداختی تامین سرمایه در گردش (تسهیلات کوتاه‌مدت) بنگاه‌های متقاضی معادل ۲۴/۶ درصد از کل تسهیلات پرداختی بود. در مجموع، مبلغ تسهیلات پرداختی به بنگاه‌های کوچک و زودبازده بخش صنعت و معدن از ابتدای اجرا تا پایان اسفند ماه ۱۳۹۲ معادل ۱۵۸/۴ هزار میلیارد ریال و سهم تسهیلات پرداختی به این بخش از کل بخش‌های اقتصادی معادل ۵۳/۷ درصد بود. همچنین از ابتدای شروع طرح تا پایان اسفند ماه ۱۳۹۲، مبلغ ۳۹/۲

جدول ۵-۸- مجوزهای معدنی صادر شده

درصد تغییر		سال		
۱۳۹۲	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۱	۱۳۹۰
تعداد پروانه اکتشاف(فقره)(۱)				
گواهی کشف(۲)				
۲۵/۴	۱۰/۶	۲۱۴۲	۱۷۰۸	۱۵۴۴
تعداد(فقره)				
۱۲/۶	-۱۰/۹	۸۸۵	۷۸۶	۸۸۲
ذخیره(میلیون تن)				
۵۲/۳	-۶۲/۰	۲۲۵۰	۱۴۷۷	۳۸۹۱
هزینه عملیات(میلیارد ریال)				
۲۸/۶	۷۲/۰	۶۳۰	۴۹۰	۲۸۵
پروانه بهره‌برداری(۳)				
تعداد(فقره)				
۱/۹	-۲۱/۱	۸۳۷	۸۲۱	۱۰۴۰
ظرفیت استخراج(میلیون تن)				
۳۹/۱	-۳۶/۳	۶۰	۴۳	۶۸
اشتغال(نفر)				
۲۰/۴	-۲۸/۱	۹۰۱۲	۷۴۸۵	۱۰۴۱۵
ذخیره قطعی(میلیون تن)				
۵۰/۷	-۱۲/۹	۳۵۱۱	۲۳۳۱	۲۶۷۶
سرمایه‌گذاری(میلیارد ریال)				
۴۶/۴	-۳۲/۸	۱۰۷۲۹	۷۳۲۸	۹۶۲۲
اجازه برداشت(۴)				
تعداد(فقره)				
۱۹/۹	۹۷/۷	۱۷۶۹	۱۴۷۵	۷۴۶
میزان استخراج(میلیون تن)				
۳۷/۰	۱۹۹/۰	۶۸	۵۰	۱۷

ماخذ: گزارش وزارت صنعت، معدن و تجارت

- ۱- پروانه اکتشاف: مجوزی است که برای انجام عملیات اکتشافی مواد معدنی در محدوده مشخصی از طرف وزارت صنعت، معدن و تجارت صادر می‌شود.
- ۲- گواهی کشف: تاییدیه‌ای است که توسط وزارت صنعت، معدن و تجارت پس از اتمام عملیات اکتشافی و کشف کانه به نام دارنده پروانه اکتشاف صادر می‌شود.
- ۳- پروانه بهره‌برداری: مجوزی است که به منظور استخراج و کانه‌آرایی و به دست آوردن مواد معدنی قابل فروش توسط وزارت صنعت، معدن و تجارت صادر می‌شود.
- ۴- اجازه برداشت: مجوزی است که از طرف وزارت صنعت، معدن و تجارت برای تامین مصالح ساختمانی مورد نیاز طرح‌های عمرانی و برداشت واریزه‌ها و ذخایر محدود و جزئی و نیز عملیات آزمایشگاهی صادر می‌شود.

۵-۶- اشتغال صنعتی

مختلف اقتصادی است. این شاخص به عنوان یک شاخص پیشرو برای نشان دادن روند تورمی استفاده می‌شود. متوسط شاخص بهای تولیدکننده در سال ۱۳۹۲ نسبت به سال قبل ۳۴/۵ درصد و در سال ۱۳۹۱ نسبت به سال قبل به میزان ۳۲/۴ درصد رشد داشت. رشد شاخص بهای گروه ساخت (صنعت) در سال ۱۳۹۲ به میزان ۳۴/۹ درصد نسبت به سال قبل بود.

۵-۸- صادرات صنعتی

در سال ۱۳۹۲، وزن و ارزش صادرات صنعتی به ترتیب به ۴۹/۷ میلیون تن و ۲۵/۱ میلیارد دلار رسید که نسبت به سال قبل به ترتیب ۱۲/۳ درصد افزایش و ۰/۱ درصد کاهش داشت. ارزش واحد صادرات کالاهای صنعتی نیز با ۱۱/۰ درصد کاهش به ۵۰۴/۹ دلار در هر تن کاهش یافت. اقلام عمده صادرات صنعتی به لحاظ ارزش به ترتیب شامل فرآورده‌های حاصل از نفت و گاز (۲۱/۶ درصد)، مواد پلاستیکی و اشیای ساخته شده از این مواد (۱۷/۲ درصد)، محصولات شیمیایی آلی (۱۳/۹ درصد) و چدن، آهن، فولاد و مصنوعات آنها (۸/۹ درصد) بود.

با توجه به ساختار جمعیتی کشور، موضوع اشتغال‌زایی در سال‌های اخیر از چالش‌های اساسی اقتصاد ایران بوده است. آمار مربوط به پروانه‌های بهره‌برداری صادر شده در سال ۱۳۹۲ نشان می‌دهد که در مجموع، ۴۶/۸ هزار فرصت شغلی در بخش صنعت و ۹/۰ هزار فرصت شغلی جدید در بخش معدن ایجاد شده است. براساس گزارش وزارت صنعت، معدن و تجارت، متوسط اشتغال طرح‌ها براساس پروانه‌های بهره‌برداری صنعتی صادر شده در سال ۱۳۹۲ معادل ۱۹ نفر در هر طرح است. طبق آمار مورد محاسبه، سرمایه‌گذاری صورت گرفته برای ایجاد هر فرصت شغلی براساس پروانه‌های مزبور ۱۶۴۵/۰ میلیون ریال می‌باشد که در مقایسه با سال قبل ۴۹/۹ درصد افزایش دارد.

۵-۷- شاخص بهای تولیدکننده محصولات صنعتی و

مواد معدنی

شاخص بهای تولیدکننده، منعکس‌کننده روند تغییرات قیمت تمام‌شده کالاها از دیدگاه تولیدکننده در بخش‌های